

TUCHTCOLLEGE VOOR DE KYNOLOGIE IN EERSTE AANLEG

Zaaknummer: 23-002

Datum uitspraak: 31 juli 2023

In de zaak van:

@@@ [naam beklaagde]

wonende te @@@ [woonplats]

gemachtigde: @@@ [naam gemachtigde]

beklaagde

en

De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

**Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch
Gebied in Nederland**

gevestigd en kantoorhoudende te (1075 AV)

Amsterdam,

gemachtigde: mevrouw mr. D.F. Dokkum

klaagster

1. Het verloop van de procedure

- Brief d.d. 16 januari 2023 van de Raad van Beheer aan beklaagde.
- Verweerschrift d.d. 13 februari 2023, verzonden per email, van de gemachtigde van beklaagde met één bijlage.
- Toesturen verweten gedrag met negen bijlagen aan gemachtigde van beklaagde per brief en per email d.d. 28 februari 2023.
- Op 28 februari 2023 heeft de Raad van Beheer de klacht bij het Tuchtcollege voor de kynologie in eerste aanleg ("Tuchtcollege") aanhangig gemaakt en gevorderd deze zaak in behandeling te nemen.
- Bij aangetekende brief d.d. 24 mei 2023 heeft de secretaris van het Tuchtcollege de beklaagde laten weten dat de klacht ter behandeling is ingediend.
- Bij diezelfde brief is de beklaagde opgeroepen om ter zitting van 9 juni 2023 te verschijnen en is haar de gelegenheid geboden om een (aanvullend) verweerschrift in te dienen.

- De gemachtigde van beklaagde is met de zakenpartner van beklaagde ter zitting verschenen nu beklaagde de zitting fysiek niet aankon. Beiden hebben zich, na het verzoek van de voorzitter daartoe, gelegitimeerd.
- Ter zitting heeft de gemachtigde haar pleitnota overhandigd.
- Het onderzoek heeft plaatsgevonden op 9 juni 2023.
- Tenslotte is uitspraak gewezen.

2. De omschrijving van het verweten gedrag en het verweer

2.1 Verweten gedraging

Beklaagde wordt verweten dat zij met twee honden, zijnde @@@ [naam & NHSB teef] en @@@ [naam & NHSB reu], heeft gefokt terwijl deze aantoonbaar lijden aan een aandoening die de gezondheid en het welzijn van de honden en/of de nakomelingen ernstig in gevaar kan brengen, namelijk dat de hond @@@ [naam teef] lijdt aan de aandoeningen "distichiasis/ectopische cilie" en dat de hond @@@ [naam reu] lijdt aan "membrana pupillaris persistens". Dit blijkt uit de uitslagen van ECVO-onderzoeken (oogonderzoeken) van respectievelijk @@@ en @@@ [dataonderzoek]. De gewraakte dekking heeft plaatsgevonden op of omstreeks @@@ [dekdatum]. Het nest is geboren op of omstreeks @@@ [geboortedatum].

Het voorgaande levert bij bewezenverklaring een overtreding van artikel VI.3 lid 1 KR op.

2.2 Het verweer

Beklaagde verwijst naar haar email van 13 februari 2023 waarvan de inhoud als hier ingelast en herhaald wordt beschouwd. Beklaagde is in de periode van 12 december 2017 tot en met 12 december 2019 op grond van een uitspraak van het Tuchtcollege gediskwalificeerd. Om de kosten van haar kennel te kunnen bekostigen, heeft beklaagde in deze periode een enkel nest gefokt en de geboren pups zonder stamboom verkocht. De ouderdieren heeft zij steeds onverplicht getest, zoals dit ook het geval zou zijn geweest als zij niet gediskwalificeerd was. Deze testuitslagen heeft zij aan de Raad van Beheer toegezonden maar die werden, in verband met de diskwalificatie, niet geaccepteerd en verwerkt. Aan haar pupkopers heeft zij openheid van zaken gegeven. Eén van de pupkopers heeft begin januari haar pup in verband met hartfalen moeten laten inslapen. Deze pupkoper heeft hiervan eerst een melding aan de Raad van Beheer gedaan voordat zij beklaagde op de hoogte stelde. Dat terwijl de pupkoper de weg van Whatsapp, email en telefoon richting beklaagde kende.

Het verbaast beklaagde dat de Raad van Beheer de melding niet naar het Meldpunt erfelijke aandoeningen heeft gezonden maar aan het Tuchtcollege heeft voorgelegd. Na haar email van 13 februari 2023 blijkt dat de grond voor het doorsturen aan het Tuchtcollege niet meer "vermeend hartfalen" betreft maar de ECVO-onderzoeken. Op grond van de VerenigingsFokreglementen ("VFR") van de drie rasverenigingen mag er gefokt worden met de combinatie die beklaagde heeft ingezet. Beklaagde heeft dus niets gedaan wat op grond van de VerenigingsFokreglementen verboden was. Meer dan 50% van de @@@ [rasnaam] heeft met de genoemde oogziekten te maken. De populatie is relatief klein en

dat betekent dus ook een kleine genenpool. Vandaar dat in de diverse VFRs de gewraakte combinatie wordt toegestaan. Beklaagde benadrukt dat de honden, ondanks dat ieder van hen aan een erfelijke oogafwijking lijdt, daar geen last van hebben.

Een straf op het gebruik van een dergelijke combinatie betekent, in verband met de smalle fokbasis, een einde van het ras. Het fokken met ouderdieren die allebei distichiasis hebben mag ook op grond van het VFR van @@@ [naam rasvereniging 1]. Deze laatste beschrijft alleen MPP en geen distichiasis; de @@@ [naam rasvereniging 2] beschrijft beide wel en op grond van dat VFR mogen beide ouderdieren aan distichiasis lijden en slechts één van de ouderdieren aan MPP (iris en lens). Beklaagde is lid van de @@@ [naam rasvereniging 1].

Met het oog op de inhoud van email d.d. 13 februari 2023 en de drie VFRs had de Raad van Beheer de behandeling van deze zaak door het Tuchtcollege kunnen voorkomen. Beklaagde verzoekt daarom het Tuchtcollege de klacht ongegrond dan wel niet correct te verklaren. Subsidiair vordert beklagde een veroordeling van de Raad van Beheer in de kosten van haar gemachtigde wat neerkomt op een vergoeding van vier uur aan rechtsbijstand, reisduur en reiskosten.

2.3 Standpunt Raad van Beheer

De pupkoper heeft geen officiële klacht ingediend maar een melding gemaakt. Alle emails ter zake zijn aan het dossier toegevoegd en aan beklagde toegezonden. Naar aanleiding van de melding heeft de Raad van Beheer onderzoek gedaan. Dat is in lijn met artikel 5 Procesrechtreglement Tuchtrecht. Uit dat onderzoek is gebleken dat beklagde heeft gefokt met ouderdieren die niet vrij zijn ten aanzien van oogaandoeningen.

Net als in de tuchtzaak TC 17-062 heeft beklagde ook nu ouderdieren ingezet in de fokkerij die lijden aan een oogaandoening. Dit blijkt onder meer uit de door beklagde zelf aangeleverde ECVO-uitslagen. Dat is in strijd met artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement en niet lid 2, zoals abusievelijk in het verweten gedrag vermeld staat.

Het feit dat geen stambomen zijn aangevraagd voor dit nest betekent niet dat de fokker/beklaagde, die vanwege haar kennelnaam en lidmaatschap van een rasvereniging onder de rechtsmacht de Raad van Beheer valt, mag fokken met ouderdieren die lijden aan een aandoening. Ook als er geen stambomen worden aangevraagd, blijft het tuchtrecht op de beklagde van toepassing.

Vordering Raad van Beheer

Met het oog op de dubbele recidive vordert de Raad van Beheer een onvoorwaardelijke diskwalificatie van de persoon voor een periode van 8 jaar. Door de recidive wordt de maximale vordering conform de lijst met maximum straffen vermenigvuldigd met een factor 2.

Reactie beklaagde

De recidive, waarover gesproken wordt, kan iedere fokker die lange tijd bezig is, overkomen. De Raad van Beheer is in het verleden in een vergelijkbare procedure tegen beklaagde door de Rechtbank Amsterdam behoorlijk op de vingers getikt. Een onvoorwaardelijke diskwalificatie is het bestaan van een kennel onmogelijk maken.

Het gaat hier over ouderdieren die totaal geen last hebben van de oogaandoening en een aandoening die veel in het ras voorkomt. Als er geen afwijzing van de klacht volgt, dan volgt er andermaal een procedure voor de Rechtbank Amsterdam. Bovendien wordt dan de publiciteit gezocht en zal de rol van de Raad van Beheer maar eens ter discussie gesteld moeten worden richting het maatschappelijk veld en de politiek.

Naast het eerder gevorderde vordert beklaagde tevens een publicatieverbod van de uitspraak omdat de uitspraak een eigen leven kan gaan leiden met alle gevolgen van dien voor beklaagde. Haar gemachtigde wil dat voorkomen.

Reactie Raad van Beheer

De Raad van Beheer gaat ermee akkoord dat de geanonimiseerde uitspraak niet op zijn openbaar toegankelijke website wordt gepubliceerd. Mocht het Tuchtcollege tot een onvoorwaardelijke diskwalificatie oordelen, dan zal deze wel op het besloten gedeelte van zijn website, die alleen voor de aangesloten vereniging toegankelijk is, gepubliceerd worden. Verenigingen moeten immers weten wie niet aan hun kynologische activiteiten deel mogen nemen.

3. De beoordeling door het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg

3.1 Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Het Tuchtcollege is bevoegd in deze zaak te oordelen omdat aan de beklaagde door de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland op haar verzoek het recht om een kennelnaam te voeren is verleend en beklaagde ten tijde van het haar verweten gedrag die kennelnaam nog voerde, op grond waarvan beklaagde is onderworpen aan de rechtsmacht van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland (artikel III.46 Kynologisch Reglement).

De beklaagde was op het moment van de melding lid van een vereniging die is toegelaten tot het lidmaatschap van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland. Op grond van de statuten van die vereniging is beklaagde onderworpen aan de rechtsmacht van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland. Op grond hiervan is het Tuchtcollege eveneens bevoegd.

Op grond van artikel 30 en volgende van het Procesreglement Tuchtrecht kan klagster vorderen dat het Tuchtcollege een klacht in behandeling neemt. De klacht voldoet aan de eisen die daaraan in genoemd Procesreglement worden gesteld.

Het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg is op grond van bovenstaande bevoegd om van de onderhavige tuchtzaak kennis te nemen.

Verder zijn er geen formele bezwaren om de zaak in behandeling te nemen. Klaagster is dan ook ontvankelijk in haar klacht.

3.2 Overwegingen met betrekking tot het verweten gedrag

Op grond van artikel 1 lid 1 Procesreglement Tuchtrecht heeft eenieder die kennis draagt van het begaan van een tuchtrechtelijk vergrijp de keuze om deze te melden of daar een klacht over in te dienen bij de Raad van Beheer. Het bestuur kan tuchtrechtelijke vergrijpen vervolgen zowel op grond van eigen waarneming of onderzoek als op grond van kennisname van meldingen of klachten van derden. In deze zaak is voor een melding gekozen. Op grond van artikel 24 lid 2 Procesreglement Tuchtrecht wordt een melding of een klacht tegen iemand die eerder voor een tuchtrechtelijk vergrijp is veroordeeld direct aan het Tuchtcollege voorgelegd.

In de brief van 16 januari 2023 van de Raad van Beheer aan beklaagde was nog sprake van een melding met betrekking tot drie vermeende overtredingen op grond van het Kynologisch Reglement. In het verweten gedrag is dit teruggebracht tot een vermeende overtreding van artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement. Deze vermeende overtreding is aan het Tuchtcollege ter behandeling voorgelegd.

Vaststaat dat beklaagde de honden @@@ [naam teef] en @@@ [naam reu] voor de fokkerij heeft ingezet. Uit deze oudercombinatie is op @@@ [geboortedatum] een nest bestaande uit tien pups geboren. Dat één van de pups op jonge leeftijd aan hartfalen is overleden, kan beklaagde niet worden aangerekend nu onduidelijk is of hier sprake is van een erfelijke afwijking. Degene die de melding gedaan heeft, heeft het overlijden aan hartfalen niet gemeld aan het Meldpunt erfelijke aandoeningen bij de Raad van Beheer. Via dit Meldpunt kunnen fokkers, hondeneigenaren, rasverenigingen, dierenartspraktijken, organisaties of personen gezondheidsmeldingen doen. Deze meldingen moeten voorzien zijn van een dierenartsverklaring. In verband met de vermeende recidive van beklaagde wordt deze melding altijd aan het Tuchtcollege voorgelegd. Het Tuchtcollege is van mening dat het de Raad van Beheer de melder wel op dit Meldpunt had moeten wijzen. Tijdens de zitting is niet dan wel niet voldoende gebleken of de Raad van Beheer dit heeft gedaan. Het Tuchtcollege acht beklaagde's verwijt aan het adres van de Raad van Beheer daarom niet terecht.

Uit het ECVO-onderzoek van @@@ [datum onderzoek] blijkt dat @@@ [naam teef] lijdt aan distichiasis/ectopische cilie en uit dat van @@@ [datum onderzoek] is @@@ [naam reu] niet vrij bevonden van membrana pupillaris persistens. Beide oogaandoeningen zijn erfelijk.

In de periode van 12 december 2017 tot en met 12 december 2019 was beklaagde op grond van een uitspraak van het Tuchtcollege gediskwalificeerd. Dat hield en houdt onder meer in dat in die periode de door haar gefokte honden niet in het NHSB werden ingeschreven en uitslagen van eventuele uitgevoerde gezondheidsonderzoeken door de

Raad van Beheer niet werden geaccepteerd en geregistreerd. De uit genoemde combinatie geboren pups zijn daarom zonder stamboom aan de diverse pupkopers verkocht. Beklaagde heeft de pupkopers over de reden daarvan mogelijk openheid van zaken gegeven.

De belangen van het ras "@@@" [rasnaam] worden door verschillende rasverenigingen behartigt, waaronder de @@@ [naam rasvereniging 1] de rasvereniging waarvan zij sinds 2020 lid is. Iedere vereniging heeft haar eigen VFR. Beklaagde beroept zich erop dat de genoemde oogafwijkingen niet alleen op grond van haar VFR maar ook op grond van die van de overige rasverenigingen zijn toegestaan. Zowel de dekking als de geboorte van het nest hebben in @@@ [jaartal] plaatsgevonden. Beklaagde was toen geen lid van de @@@ [naam rasvereniging 1] noch van enige andere rasvereniging die de belangen van het ras @@@ [rasnaam] behartigt. Dat betekent dat geen enkel VFR van toepassing is op de genoemde ouderdiercombinatie.

Nu geen enkel VFR van toepassing is, is naast artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement de Wet Dieren van toepassing. In deze wet staat in artikel 2.6 lid 2 onder a, voor zover van belang weergegeven, het volgende:

"Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor het onderwerp, bedoeld in het eerste lid, regels worden gesteld voor bij deze maatregel aangewezen diersoorten of diercategorieën die betrekking hebben op onder meer:

a. een verbod op het fokken of het voor de fok gebruiken van:

1°. dieren die beschikken over een bepaalde aandoening die, of een uiterlijk kenmerk dat de gezondheid of het welzijn van het dier of de nakomelingen van het dier kan aantasten.

Naast de Wet Dieren kennen wij sinds 1 juli 2014 het Besluit houders van dieren. In artikel 3.4. van dit Besluit staat, voor zover van belang weergegeven, het volgende:

" 1. Het is verboden te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen worden benadeeld.

2. In ieder geval wordt bij het fokken, bedoeld in het eerste lid, voor zover mogelijk voorkomen dat:

a. ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;

b. uiterlijke kenmerken worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen die schadelijke gevolgen hebben voor welzijn of gezondheid van de dieren; (...)."

Beklaagde heeft sinds @@@ [jaartal] een kennel en mag als een zeer ervaren fokker worden aangemerkt. Zij had dus moeten weten althans kunnen weten dat het fokken van honden aan bepaalde gezondheids- en welzijnseisen moet voldoen. Het fokken van een gezonde hond, die niet aan enige (erfelijke) aandoening lijdt, is topprioriteit.

Publicatieverbod

Beklaagde vordert een publicatieverbod omdat zij bang is dat de uitspraak wederom een eigen leven kan gaan leiden met nadelige gevolgen voor haar. Bij een beoordeling of een publicatie daadwerkelijk onrechtmatig is, zal er altijd een belangenafweging moeten plaatsvinden. In deze zaak is dat beantwoording van de vraag (a) welk gezag de website van de Raad van Beheer, waarop de geanonimiseerde uitspraak wordt gepubliceerd, geniet en (b) de maatschappelijke positie van beklagde en welk belang zwaarder weegt.

Openbaarheid van uitspraken zijn een fundament van een goede rechtspraak. Het Tuchtcollege oordeelt dat het tuchtrecht meerdere doelen dient. Een ervan is het bewaken en bevorderen van de gezondheid en het welzijn van kynologie. Het niet publiceren van - geanonimiseerde - uitspraken, is in principe strijdig met het voorgaande. Er zijn door beklagde geen heldere zaken ter zitting ingebracht, die kunnen leiden tot een afweging waarbij de positie van beklagde noopt tot het niet publiceren. Het Tuchtcollege oordeelt dat de openbaarheid van de rechtspraak in dit geval boven de belangen van beklagde gaan. Deze uitspraak zal daarom geanonimiseerd op de website van de Raad van Beheer gepubliceerd worden.

Het Tuchtcollege zal het volgende niet meenemen in zijn strafmaat maar hecht er waarde aan om het volgende op te merken. Tijdens de zitting gaf de gemachtigde van beklagde aan dat als de klacht niet wordt afgewezen, zij de zaak direct weer aan de Rechtbank Amsterdam zal voorleggen. Het Tuchtcollege treedt niet in de persoonlijke afwegingen van procespartijen, doch vindt een opmerking zoals hiervoor weergegeven, neigen naar beïnvloeding van het Tuchtcollege. Het staat partijen vrij gebruik te maken van ieder recht dat haar toekomt, doch het - wellicht onbedoeld - beïnvloeden van het Tuchtcollege is ongewenst.

3.3 Overwegingen met betrekking tot de strafmaat

Het Tuchtcollege overweegt dat met de onderhavige regelgeving door de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland is beoogd om het belang van de gezondheid en het welzijn van de rashondenpopulatie in Nederland te dienen. Nu de bevordering van de gezondheid en het welzijn van honden en hondenpopulaties een statutair doel van de vereniging is, is het Tuchtcollege van oordeel dat overtreden van deze regelgeving ernstig is. Dit is ook terug te vinden in de lijst met maximumstraffen voor de meest voorkomende vergrijpen als bedoeld in artikel VI.35 Kynologisch Reglement die bij overtreding van artikel VI.3 Kynologisch Reglement zijn gesteld.

Beklaagde is eerder door het Tuchtcollege veroordeeld voor het fokken met ouderdieren die aan een erfelijke oogandoening leden. Dit was echter een andere erfelijke oogandoening dan waar nu sprake van is.

De enkele bewering van beklagde dat de honden er geen last van hebben, ontslaat haar er niet van om zodanig te fokken dat de nakomelingen geen of een kleine kans hebben om aan distichiasis en/of MPP te lijden. Zowel distichiasis alsook MPP betreffen tenslotte beide erfelijke oogziekten, waarbij een juiste keuze van de ouderdieren de kans op erfelijke gebreken kan verkleinen. Het is juist dat beide erfelijke oogandoeningen een veelvoorkomend probleem binnen de @@@ [rasnaam] zijn. Met betrekking tot distichiasis betreffen het, gezien de vacht van de @@@ [rasnaam], zachte haren welke irritatie van het oog en/of een overmatige tranenvloed kunnen veroorzaken. Het toestaan van het fokken met MPP zal een beperking van het zicht vermogen van de hond opleveren.

Bovendien is de aandacht in de media met betrekking tot ongezonde rashonden de laatste jaren geïntensiveerd. Dat heeft tot gevolg dat een fokker naast het bewaken van de gezondheid en welzijn van zijn fokdieren en hun nakomelingen ook een maatschappelijke

plicht heeft. In zijn vonnis van 16 oktober 2019, r.o. 4.22, verwijst de Rechtbank Amsterdam hier al naar.

De kern van een overtreding ex artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement is dat er is gefokt met honden die, doordat zij aantoonbaar aan een aandoening lijden, de gezondheid en welzijn van hun nakomelingen ernstig in gevaar kunnen brengen.

Hoewel beklaagde ouderdieren voor de fokkerij gebruikt die aan een erfelijke oogaandoening lijden, kunnen deze de gezondheid en welzijn van hun nakomelingen niet ernstig in gevaar brengen. Beklaagde heeft artikel VI.3 lid 3 Kynologisch Reglement dan ook niet overtreden.

Het Tuchtcollege constateert dat het fokken met honden die aan één van de genoemde oogziekten of zelfs beide lijden een ongewenste mutatie met zich meebrengt. De oogharen groeien immers niet op natuurlijke wijze. De @@@ [rasnaam] heeft hier geen last van maar in het kader van het fokken met en van gezonde honden, is dit toch een onwenselijke situatie. Iets dat geldt voor ieder ras waarbinnen erfelijke aandoeningen spelen.

4. De beslissing

Het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg:

- Spreekt beklaagde vrij van het ten laste gelegde.
- Deelt mee dat tegen deze uitspraak zowel door klagster als de beklaagde hoger beroep bij het Tuchtcollege in hoger beroep kan worden ingesteld (artikel 69 e.v. Procesreglement van het Kynologisch Reglement).
- Deelt mee dat dit hoger beroep per aangetekende brief dient te worden ingesteld bij de secretaris van het Tuchtcollege voor de Kynologie in hoger beroep, per adres Postbus 75743, 1070 AS Amsterdam.
- Deelt mee dat de termijn voor het indienen van een beroepschrift vier weken bedraagt, te rekenen vanaf de datum waarop de uitspraak aan beklaagde aangetekend is verzonden. Het hoger beroep schorst de uitvoering van deze beslissing niet.

Deze uitspraak is gewezen te Woudenberg op 31 juli 2023 door mr.dr. H.S. Grotens, mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hul en mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes. In tegenwoordigheid van mevrouw F. Zijdenbos-Jansen, secretaris.

Zaaknummer: 23-002

Datum uitspraak: 31 juli 2023

Mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hul en mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes zijn buiten staat deze uitspraak mede te ondertekenen.

De voorzitter,

De secretaris,

Mr.dr. H.S. Grotens

mevrouw F. Zijdenbos-Jansen